

NOTAT

Til: Landsstyret

Fra: Arbeidsutvalget

Dato: 20. januar 2021

Innkomne forslag til NJs landsmøte 2021

Innen fristen 5. januar 2021 var det kommet inn sju forslag til landsmøtet. Alle de sju forslagene er bedt om å fremmes på landsmøtet 2021. Fem av forslagene er til NJs tiltaksplan 2021 – 2023, og to forslag merket NJs program.

I h.h.t. NJs vedtekter § 20. «Forberedelser til ordinært landsmøte, B. Saker» må alle saker som medlemmer, klubber eller lag vil ha behandlet på ordinært landsmøte, være kommet landsstyret i hende senest ti uker før landsmøtet. Fristen for dette gikk ut 5. januar 2021. Da var det kommet inn seks forslag.

Det må i h.h.t. vedtektene når saken fremmes, gå klart frem at den kreves behandlet på landsmøtet. Det gjøres for alle disse forslagene. Saksframlegg og forslag til vedtak på landsmøtet skal følge kravet om behandling og ligger som egne dokumenter inn til landsstyrets behandling.

Vedtektene krever at dersom det i henvendelsen er uklart om krav om behandling fremmes eller kravene foran ellers ikke er oppfylt, skal avsender forespørres og gis anledning til å omforme henvendelsen dersom dette er praktisk mulig innenfor de vedtektsbestemte frister. Om dette ikke er praktisk mulig tas ikke forslaget under behandling. Det har ikke vært gjort for noen av disse seks sakene.

Saker til landsmøtet kunne meldes inn enten via eget skjema på NJs nettside eller på e-post. Det er kommet inn fem forslag som var merket som forslag til NJ tiltaksplan 2021 - 2023, og to forslag var merket som forslag til NJs program. Arbeidsutvalget har likevel behandlet ett av programforslagene som forslag til NJs tiltaksplan 2021 - 2023 og ett programforslag som forslag til behandling av kontingentfastsetting. Ingen av disse forslagene har form som programforslag og ser ut som de er feilmerket da forslagstiller valgte kategori i nedtrekksmenyen på nettsiden.

Forslag til sakliste, samt landsstyrets innstillinger, beretning og regnskap, sendes lagene og klubbene senest fire uker før landsmøtet, som er 16. februar. Likevel vil NJ forsøke å sende ut disse forslagene allerede 5. februar slik at alle delegater og klubbledere har sett forslagene før de regionale samlingene starter.

Arbeidsutvalgets forslag til vedtak er lagt inn nederst i hvert dokument.

Forslag til NJs landsmøte 2021

Fra: Klimarettleiarutvalet

Dato: 19.10.20

Forslags nr. 1

Forslag til NJs tiltaksplan 2021 - 23

Forslag:

I den komande landsmøteperioden skal NJs landsstyre ta initiativ til dialog med andre fagforeiningar og eventuelt andre relevante aktørar for å arbeide for endringar i skattelovgjevinga som gir høve til å gi skattefrie kilometergodtgjersle for sykkel- og elsykkelreiser på same måte som med dagens ordning for bil.

Bakgrunn:

Kilometergodtgjersle for sykling i arbeidet blei fjerna i 2016, men fleire interesseorganisasjonar har i ettertid arbeidd for at dette skal innførast på ny. Det rådande politiske målet i Norge er at all vekst i persontrafikk - spesielt i dei store byane - skal takast unna med kollektivtrafikk, eller ved at folk sykklar eller går meir. Delen som reiser med sykkel skal opp på åtte prosent på landsbasis innan 2029, og i dei store byane skal sykkelandelen opp på 20 prosent.

Arbeidsutvalgets innstilling:

Arbeidsutvalget innstiller på at landsstyret ikke fremmer forslaget for landsmøtet. Arbeidsutvalget mener at det ikke er riktig at NJ i tiltaksplanen skal gå ned i detaljene på hvordan vi skal påvirke politikere og arbeidsgivere i en mer grønn retning. Vi mener intensjonen i forslaget blir ivaretatt gjennom at NJ vedtar en egen klimaveileder, har pågående prosesser rundt grønne krav med arbeidsgiversiden og har en løpende generell dialog om bedre lønns- og arbeidsvilkår både opp mot politikerne og andre fagforeninger.

Forslag til NJs landsmøte 2021

Fra: NJ Frilans
Dato: 11.12.20
Forslags nr. 2

Forslag til NJs tiltaksplan 2021 - 23

Forslag:

NJ frilans ønsker å gjøre endringer på tiltaksplanen. Vi ønsker å fjerne kulepunktet under endret arbeidsliv: hindre sosial dumping og styrke frilansernes vilkår. Dette foreslår vi å flytte opp til brødteksten om endret arbeidsliv, samt å poengtere viktigheten av rettigheter til midlertidige, frilansere og vikarer. Vi foreslår følgende reviderte tekst blir stående i siste avsnitt:

I tillegg frykter vi at behovet for fast ansatte vil kunne endres, og vi frykter mer sosial dumping. For å møte utviklingen i arbeidslivet og i mediebransjen må NJ ha og videreutvikle en tydelig tariff- og arbeidslivspolitik for fast ansatte, frilansere, midlertidige og vikarer.

Inn som et nytt kulepunkt i tiltaksplanen, foreslår vi følgende:

- **NJ skal jobbe politisk for at det settes som krav at de som mottar pressestøtte må betale profesjonelle frilansere etter gjeldende frilanssatser i bransjen, slik som NJs veiledende frilanssatser og Kritikerlagets satser.**

Begrunnelse:

Frilansere, midlertidige og vikarer er en naturlig del av arbeidet som NJ skal gjøre for medlemmene i den kommende perioden. Det er ikke behov for å poengtere det spesifikt som et kulepunkt. Det NJ frilans derimot ser som viktig, er å få tiltak som forplikter og som påvirker hverdagen til frilansere.

Mange frilansere underbetales av sine oppdragsgivere. I Frilansundersøkelsen 2019 "Høy trivsel - usikre kår" som ble gjennomført i regi av Fritt Ord, kom det i fjor frem at frilansere stort sett får langt dårligere betalt enn faste ansatte. 47 prosent av de som svarte oppga at de tjente under 250 000 kroner i året. Av de som hadde journalistikk som eneste inntektskilde tjente 35 prosent mindre enn 250 000 kroner. Det er en sjokkerende lav inntekt, og ikke bærekraftig for den enkelte frilanser. NJ frilans mener også at lave honorarer gjør det lettere for bedriftene å kutte ut faste stillinger og heller basere seg på billige frilansere. Vi foreslår derfor at NJ skal jobbe politisk for at aviser og andre som mottar pressestøtte/produksjonsstøtte skal betale frilansere etter gjeldende satser, som NJs veiledende satser/NJ Timespris, eller Kritikerlagets satser.

I 2018 gikk 320 millioner av offentlighetens midler til produksjonsstøtte og vi mener det må kunne stilles krav til de som mottar disse offentlige midlene ikke skal drive sosial dumping. I tillegg til direkte pressestøtte, er momsfristaket også indirekte en støtte til mediene. I dag er det svært store forskjeller på hva avisene betaler sine frilansere. Noen betaler frilanssatsene til NJ, men det er svært få aviser som mottar pressestøtte som betaler iht veiledende satser. Dette er riktignok ikke nybrottsarbeid. Allerede i dag er det flere instanser som praktiserer lignende opplegg når det deles ut offentlige midler. Når Kulturrådet deler ut offentlige midler til tidsskrifter, så er det et krav at "tilskuddsmottager vil honorere kvalifiserte fagpersoner etter gjeldende minstesatser og vederlagsordninger". Samme praksis har også andre offentlige

støtteordninger, slik som NFI - Norsk Filminstitutt. De som mottar midler fra NFI må betale gjeldende tariff fastsatt av bransjen. KS og Creo har også en avtale om honorar for frilansere som deltar i Den kulturelle skolesekken.

Derfor mener vi det bør være et krav om at aviser og andre som mottar offentlig pressestøtte skal betale etter gjeldende satser for yrkesgruppen, slik som NJs veiledende frilanssatser.

Arbeidsutvalgets innstilling:

Arbeidsutvalget anbefaler landsstyret å støtte intensjonen i første del av forslaget fra NJ Frilans og at landsstyret innarbeider forslaget til revidert tekst i siste avsnitt under «Endret arbeidsliv» i landsstyrets forslag til tiltaksplan for NJ 2021 - 2023.

Arbeidsutvalget anbefaler landsstyret å støtte intensjonen i andre del av forslaget fra NJ Frilans om å stille krav til medier som mottar offentlig støtte. Et slikt krav bør favne flere krav til mediebedriftene og bør derfor være en viktig del av landsstyrets forslag til NJs tiltaksplan 2021 - 2023 om å jobbe med å utarbeide og fremme en oppdatert mediepolitikk tilpasset de endrede forutsetningene.

Forslag til NJs landsmøte 2021

Fra: NJ Østfold

Dato: 22.12.20

Forslags nr. 3

Forslag til NJs tiltaksplan 2021 - 23

Forslag:

At NJ jobber for å forhandle følgende inn i Journalistavtalen mellom MBL og NJ: Dersom ukefridagen eller annen fridag etter fastsatt arbeidsplan legges på en helge- og høytidsdag som ikke er søndag, skal dette kompenseres med at arbeidstakeren får 1 ekstra fridag. Dagsverket medregnes i arbeidsplanen med normal arbeidsdags lengde.

Bakgrunn:

Amedia-journalister er frustrerte over at de mister fridager. De som jobber helg, avspaserer mandag og fredag påfølgende uke, uansett om det er røde dager eller vanlige arbeidsdager. I Smaalenenes Avis har klubben prøvd å forhandle seg til en ekstra fridag, hvis turnusfri havner på en rød dag. Men det har vi ikke lyktes med. Ettersom jeg har forstått det har nesten alle Amedia-aviser liknende ordning. I hvert fall alle i Østfold. NRK har i sin avtale forhandlet seg til fri. Dette mener styret i NJ Østfold også burde gjøres i journalistavtalen mellom NJ og MBL. Det hadde sikret likhet for dem som jobber turnus.

Arbeidsutvalgets innstilling:

AU innstiller på at landsstyret ikke fremmer forslaget for landsmøtet. AU innstiller på at forslaget oversendes til forhandlingsutvalgene for neste periode, og mener det er riktig organ for forslaget.

Forslag til NJs landsmøte 2021

Fra: NJ Oslo

Dato: 05.01.21

Forslags nr. 4

Forslag til NJs tiltaksplan for 2021 - 23

Forslag:

- **NJ skal jobbe mot ulovlig bruk av vikarer og midlertidige, og lage en konkret strategi for hvordan vi kan jobbe for rettighetene til deres, og underbetaling av frilansere, ved å finne ut mest mulig om denne gruppen.**

Bakgrunn:

OJ vet at ryktet om den lykkelige arbeideren midlertidige og frilanseren er sterkt overdrevet. Vi ser daglig at § 14-9 i AML om fast og midlertidig ansettelse tøytes til det ytterste, og at denne gruppen systematisk blir byttet ut og utbyttet. Dette gjelder en stadig større gruppe journalister og de lever ofte med svært usikre arbeidsforhold over lang tid. Vi opplever også at det til tider kan være vanskelig for frilansere å be om NJ frilanssatser og at både frilansere og midlertidige sliter med opphavsrettigheter og trenger hjelp i spørsmål om dette. Derfor mener OJ at vi som fagorganisasjon må ta denne gruppen på største alvor og støtte dem. Vi må også lære oss mest mulig om dem og hvordan dette på sikt også kan komme til å påvirke journalistikken i Norge. For usikre og bekymrede journalister blir redde journalister. Det er ingen av oss tjent med.

Arbeidsutvalgets innstilling:

Arbeidsutvalget anbefaler landsstyret å støtte intensjonen i forslaget fra NJ i Oslo og innarbeider dette i forslaget til tiltaksplan for NJ 2021 - 2023.

Forslag til NJs landsmøte 2021

Fra: Karina Torberntsson, NJ Østfold

Dato: 05.01.21

Forslags nr. 5

Forslag til NJs tiltaksplan 2021 - 23

Forslag:

At NJ jobber mot åpenhet i store helseinstitusjoner

Bakgrunn:

Tidligere kunne man få informasjon fra sykehus om pasienters tilstand etter alvorlige ulykker. Dette har de ihvertfall sluttet med på Ullevål sykehus, og en kollega sier det er svært vanskelig å få informasjon om dette også på Haukeland. Dette har jeg fått fra en kommunikasjons-rådgiver på et sykehus som ønsker drahjelp fra pressen. Han satt selv i møte med sykehus-ledelsen da de bestemte seg for å droppe å gi media informasjon. Han mener vi bør spille på lag i denne saken. Personlig er jeg ikke uenig. Til det han skrev til meg: Media vil aldri slutte å omtale hendelser og ulykker i det offentlige rom selv om sykehusene struper sine meldinger om personskade. Mulige konsekvenser av dette:

- 1) Politiet vil bli ytterligere mér sentrale i å kommentere helse. Både på skadested og i påfølgende enkeltuttalelser, pressebriefs og pressekonferanser. Sykehusene har ofte erfart at politiet ikke har kompetanse til å uttale seg om helse, og at dette kan medføre upresis informasjon til media, både i formildende og forverrende retning. Begge deler kan være uheldig, for ikke å si fatalt, for pårørende/etterlatte.*
- 2) Øyevitner blir premissgivere. Disse kan sjelden gi en adekvat, medisinsk beskrivelse.*
- 3) Sosiale medier blir mér sentrale kilder for media.*
- 4) Bygdesladder, rykter og en uønsket pågang mot venner og familiemedlemmer for å frembringe informasjon.*
- 5) Økt pågang mot sykehusenes sentralbord, akuttmottak og leger som er kjente i media for å få tak i informasjon, dersom pressevakt/kommunikasjonsenheten ikke skal svare ut. Det er samfunnsnyttig at sykehusene gir en nøktern, kvalitetssikret uttalelse om pasientskade av den type som har vært praktisert de siste årene. Det har i svært liten grad, om enn noe overhodet, vært registrert eller opplevd misnøye fra pasient/pårørende rundt denne praksis. Heller det motsatte, i form av lettelse over at sykehuset gikk ut med nøktern minimumsinformasjon i en situasjon der pårørende/familie har vært preget av stundens alvor, men spart for vonde rykter og spekulasjoner i lokalmiljøet.*

Arbeidsutvalgets innstilling:

AU støtter intensjonen i forslaget, og mener dette er ivaretatt i NJs program og det løpende åpenhetsarbeidet som NJ bidrar til - også gjennom Norsk Presseforbund og i samarbeid med Norsk Redaktørforening. AU anbefaler derfor at landsstyret ikke oversender forslaget til landsmøtet.

Her er eksempler på hvordan vi har arbeidet med problemstillingen i inneværende periode:

Kronikk: [Rimeligheten er forsvunnet i Helse Vests vurdering \(m24.no\)](https://www.m24.no/tema/2021/01/05/rimeligheten-er-forsvunnet-i-helse-vests-vurdering)

Tematikken er tatt opp både med tidligere ombudsmann (Aage Thor Falkanger) og nåværende (Hanne Harlem).

Pressens offentlighetsutvalg, hvor NJ er representert ved leder og flere av utvalgets medlemmer, har også dette som et prioritert arbeidsområde.

Forslag til NJs landsmøte 2021

Fra: NJ Oslo

Dato: 05.01.21

Forslags nr. 6

Forslag til NJs program

Forslag:

Rekruttering - NJ skal sette av ressurser i form av en minst en 30 % stilling i administrasjonen for å jobbe systematisk med rekruttering.

Bakgrunn:

Rekruttering og bevisstgjøring på tariff og arbeidsavtaler er et svært viktig arbeid for en fagorganisasjon. Gjennom organisasjonsdebatten i høst, så og hørte vi at flere yngre journalister og redaksjonsmedarbeidere hadde problemer med å identifisere seg med Norsk Journalistlag. OJ mener dette er et problem NJ må ta på. Videre mener vi at rekruttering er noe av det viktigste en fagforening kan jobbe med, ikke bare pga av det økonomiske men også fordi og jo flere vi er jo sterkere er vi.

Arbeidsutvalget har behandlet forslag 6 som et forslag til NJs tiltaksplan, ikke NJs program.

Arbeidsutvalgets innstilling:

AU anbefaler landsstyret å anse forslaget innarbeidet i landsstyrets forslag til NJs tiltaksplan for 2021 - 2023, under punktet "videreutvikle vervestrategien og sørge for at den brukes i hele organisasjonen". Arbeidsutvalget mener landsstyret ikke skal anbefale for landsmøtet å vedta en øremerking av en prosentvis stilling i sekretariatet. Det ligger i fullmaktene til sekretariatsleder å avgjøre hvordan ressursene i sekretariatet skal disponeres.

Forslag til NJs landsmøte 2021

Fra: NJ Oslo

Dato: 05.01.21

Forslags nr. 7

Forslag til NJs program

Forslag:

OJ ønsker at NJ skal utrede kontingent systemet og se på mulighetene til å lage en mer fleksibel kontingentordning.

Bakgrunn:

I det daglige møter vi folk som kvier seg for å bli medlem av NJ fordi de opplever at kontingenten er for høy og at det er for liten fleksibilitet i den. Dette gjelder spesielt unge folk som i utgangspunktet kan ha en varierende og eller uforutsigbar inntekt. Det blir rett og slett for dyrt de månedene de ikke har inntekt. OJ skjønner at det kan være krevende å endre på kontingentpraksisen, men vi mener likevel at det kan være verdt å se på forskjellige modeller for å se om det går å finne andre og mer fleksible løsninger for folk som ikke er fast ansatte. Vi mener også dette vil være en bra strategi inn mot rekruttering av nye medlemmer. Vi mener at et mer fleksibelt kontingent system vil kunne gjøre det greiere for frilansere, vikarer og midlertidige, som ikke nødvendigvis vet hva deres inntekt er fra måned til måned til, å bli med i fagbevegelsen.

Arbeidsutvalget har behandlet forslag 7 som et forslag til kontingentfastsetting, ikke NJs program.

Arbeidsutvalgets innstilling:

Arbeidsutvalget anbefaler landsstyret å ikke fremme forslaget fra NJ i Oslo. Dette arbeidet er viktig, men arbeidsutvalget mener dette bør komme etter organisasjonsdebatten som er planlagt i kommende periode.